

SULEQATIGIISITSISUT
SAMARBEJDSPARTIET

(Inatsisartunut ilaasortaq, Tillie Martinussen, Suleqatigiissitsisut)

UKA2018/153
Tillie Martinussen
24. oktober 2018

Apeqquteqaat aallaavigalugu Inatsisartuni oqallisissatut siunnersuut, nunatsinni sulisussaaleqisalernerup anigorniarnissaa qanoq iliorluta aqqissavarput?

(Inatsisartuni ilaasortaq Múte Bourup Egede, Inuit Ataqtigiit)

Qujanaq manna apeqquteqaat aallaavigalugu Inatsisartuni oqallisissatut siunnersuut qaqinneqarmat.

Illumoorpoq suliffissaaleqisunik nalunaarsuisarnerput pisariusinnaammat.

Siullermik ilisimaneq ajorparput soorlu siunnersuuteqartup oqallisissaiini nammineq oqaatigigaa; ilumut inuusuttut suliffissaaleqisut sulisinnaassuseqannginnerut. Amma ilisimaneq ajorparput, suliniutit suut suliffissaaleqisut sinnerinut attuumassuteqassanersut.

Ullumikkut isumaqarpugut suliffissaaleqisut amerlassusaat qaffasinnerusoq, suliffissaaleqisut ilaat Majoriamut innersuunneqarnikummata aamma ilaqarput arlalinnik atuarnissaminnut piukkunnaateqanngitsunik imaluunniit sulliviminni sungiusaatigalugu sulisoqarpoq immaqa allatigut suliniarfigisariaqaraluartunik sulisinnaangortinneqassappata.

Inernerisinnaavaa sulilersinnaanissamut piginnaanngorsaanerit naassaanngitsut imaluunniit suliffissaaleqisut amerleriartaarnissaat. Taasakka tamarmik inuiaqatigiinnut iluaqusiisussaangillat.

Suleqatigiisitsisuni nalunngilluinnaqqissaarparput inuusuttorpasuit ilinnialernissaminnut sulilernissaminnulluunnii piareersimannngilluinnartut inunnik isumaginninnermi suliniutaasartut ataqtigiinnginnerat pissutaalluni, iliuuseqarasuartarnerit amingarmata kiisalu piomassuseqartoqanngimmat atukkat taamaattut allanngortinnissaannut.

Aamma isumaqarpugut pitsaassuseq pigisariaqagaraluarput sumiginnaaneqartoq sakkortuumik, nuna tamakkerlugu atuarfinni tamani, sutigut tamatigut. Ilinniarfiutigut atuarfiutigullu ilisimasatigut akuerineqarsinnaanngitsumik appasippallaarput aamma suliffeqarnerup pisariaqartitaanut naleqqiullugu.

Annernarpoq inuiaqatigiinni kalaallinik nunaqavissunillu sulisoqarusuttuni kiisalu nunami inunngorsimasunik sulisoqarusuffiusumi, aqqutissiuisoqanngimmat atuarfinni aamma

SULEQATIGIISITSUT
SAMARBEJDSPARTIET

iliuseqarasuarterfinni , meeqqat inuusuttullu iluatsittumik ingerlaqqissinnaaleqqullugit.

Oqaatsitigut, pinngortitalerinermi, angerlarsimaffimmi atukkatigut, ineqarnikkut aamma pikkorissunik sulisoqarnikkut tunngaviumik piginnaanerineqartussat iluaqutaasussaagaluarpur.

Aamma sunngiffimmi ingerlatat peqqinnartut, kikkut tamaasa peqataatillugit ataatsimoornerit pitsaasut peqqinnartullu kiisalu nunarsuup sinnera pillugu ilisimasaqarnerulernissamut periarfissat tamarmik iluaqutiginiarneqartariaqaraluarpur.

Allatut ajornartumik tunngaviumik nunasiaataasutut eqqarsartariaaserput qimattariaqarparput, sunaluunniit nunagisami sanaaq tamanit pitsaanerpaasutut isigivallaarunnaarlugu oqaatsinut allanut ammartariaqarpugut ilanngullugu nammineq oqaatsigut soorunami, nunallu allat isumassarsiorfigalugit pissarsiaqullu uangutsinnut naleqqussarlugit.

Inuusuttut aamma internettimi paasissutissanik aallersinnaanngorlugit, nunani allani ilinniarsinnaalersillugit aamma naalagaaffeqatigiit iluanni aammali inooriaatsigut allaanerusut assigiinneqisullu takutissortariaqarpagut, internet atorlugu aamma paasissutissiisarfiit allat.

Allaffissornerput pisariuallaaqaaq aamma ilinniarsimasut ikippallaaqaat aamma suliniutit suliarinissaannut misissuinissamut neqeroorutit ikippallaat pisanunarpagut.

Aamma eqqarsartaatsitsinni ilikkartariaqarparput sulerulunneq akilersinnaasoq aamma suleruluttut akilerneqartartut atugarissaartartullu, imaassanngilaq nuannaartunartuussasoq Facebookimi qupperninni allassimappat "anaana, ataata oorimik".

Suut tamaasa inatsisiliuullugit iluarsiiniartassanngilagut taamaakkaluatorli ajornartorsiutit tamaasa ersarissumik unneqqarissumillu paasiniartariaqarpagut kingornalu iliuseqarfigalugit.

Inuinnarnut immikkut ikorfartuineq allaffissornermut aamma aningaasaateqarfinnut aningaasassarsiornermi kiisalu aqqaasariaqarpoq taakkunannga kattuffinnik suleqatiginninneq nukittorsarneqartuuppat.

MIO-p erseqqissaanera naapertorlugu meeqqanut inuusuttunullu suliniutit eqqarsaatigalugit angajoqqaat akuutinneqartarnissaat illersorparput, angajoqqaat suleqataasinnaaqullugit, inuusuttut sulilernissaannut ilinnialernissaannulluunniit, imminnut ilaqquttaminnullu iluaqusersinnaaqullugit.

Pisariaqartippagut timersornikkut eqqumiitsuliornikkullu aqqjissuussinerit amerlanerit aamma inuusuttunut pissanganartuuvoq illoqarfinnut allanut unammiaartortarneq, taamaasillutik amerlanerusunik misigisaqartassagaluarpur.

Efterskolernerit højskolernerillu aamma pitsaaviupput, amerlanerusunut attaveqalernissamut aqqaasarmata.

Naggataatigut inuusuttut ulorianartorsiortut immikkut iliuseqarfigisariaqarput, siusissumik, ujarlugit sullittariaqarput eqimattat assigiinngitsut, aamma tamanna pisariaqarpoq malitseqartittariaqarpullu iliuutsit neqeroorutinik pitsaasunik sulilersinnaaqullugit, sullivinni nukappiaraatit, imaluunniit nivarsiaaraatit, suliffeqalernissaannut ineriartortillugit.

Aamma qulakkeertariaqarparput mattussivinniittut inuusuttut ullumimut naleqqiullugu pitsaanerusumik

**SULEQATIGIISITSISUT
SAMARBEJDSPARTIET**

piginnaanngorsartarnissaat - iinnialersinnaaqullugit aamma pikkorissarsinnaaqullugit mattussivinniinnerminni aamma nakkutigisaallutik mattussivimmiikkallarnerminni atugaasa pitsaanerunissaat qularnaartariaqarpoq, aqutseriaatsimut akeqqersoqqunagit aamma suliffissaaleqisut nalunaarsorneqartarfiannut ilanngutiinnaqqunagit, nappatigalugulu pinerluttuliorluni isertitaqartarneq.

Suliniutit iluaqutaasut nukittorsartariaqarpagut, iliuseqarasuartarnerit aamma naqqaniit pitsanngorsartariaqarpagut taamatullu inuinaat nukittorsarlugit piginnaanngorsarlugillu, inuusuttunik sullissisut - inuusuttunut iluaqutaasunik suliniutinik aallartisisinnaalersillugit. Qanittuanni suliniutit ingerlattariaqarput aamma siunertaralugu taamaaqataasa ilanngutinissaat, iluamik aqutissiuullugit taamatut misigisaqareersimasut ikiorsiullugit.

Immaqa miljøarbejderit, tarnikkut paasiniaanerit kiisalu ataatsimoorfiit peqqinnartut aqutissaapput.

Qulaani siunnersuuterpaaluit taavagut. I

Taamatulli oqareerluta isumaqarpugut siunissaq eqqarsaatigalugu iliuseqarasuartarnerit ilungersuunnerusariaqaraluarpagut kiisalu sulliviit pingaartut nukittorsarlugit soorlu meeqqat atuarfii, meeqqeriviit meeraaqqeriviillu, qularnaarumallugu siunissaq qaamasoq, taamatuttaaq aamma tungaviummik piginnaanerit sallerseenneqartariaqarput.